

สุรียรัตน์ บำรุงสุข 2557: การเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่มีผลต่อการใช้คำต่างประเทศ
ในภาษาไทย ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (ภาษาไทย) สาขาวิชาภาษาไทย ภาควิชา
ภาษาไทย อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: รองศาสตราจารย์วิไลศักดิ์ กิ่งคำ, Ph.D.
240 หน้า

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่มีผลต่อการใช้คำ
ต่างประเทศในภาษาไทย ศึกษาการจำแนกหมวดหมู่ทางความหมาย ศึกษาวิธีการยืมคำ และ
การเปลี่ยนแปลงทางความหมายของคำ

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลคำต่างประเทศในภาษาไทยจาก พจนานุกรมภาษาไทย-ภาษาไทย
ของเจ.คัสเวลและเจ.เอส.แซนด์เลอร์ (พ.ศ.2388) อักษรภิกษานศรภัทของแบรดเลย์ แดนปีช (พ.ศ.
2416) และพจนานุกรมฉบับหลวง คือ ปทานุกรม ของกรมตำรา กระทรวงธรรมการ (พ.ศ. 2470)
และพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2542 พบคำต่างประเทศในภาษาไทยทั้งสิ้น 2,106 คำ

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการเปลี่ยนแปลงทางสังคมกับภาษา พบว่าแบ่ง
ความสัมพันธ์ได้ 3 ยุคคือ ยุคเริ่มต้นการเปลี่ยนแปลง (พ.ศ.2369-2448) คำที่พบมากที่สุด คือ
ภาษาจีน ยุคก้าวเข้าสู่การเปลี่ยนแปลง(พ.ศ.2449-2475) คำที่พบมากที่สุด คือ ภาษาเขมรและ
ภาษาชวา ส่วนสังคมยุคปัจจุบัน(พ.ศ.2476-2551) คำที่พบมากที่สุด คือ ภาษาอังกฤษและภาษา
เขมร การปรากฏคำต่างประเทศเหล่านี้มีความสัมพันธ์กับเหตุการณ์ทางสังคม ในด้านการจำแนก
หมวดหมู่ทางความหมายของคำต่างประเทศในภาษาไทย แบ่งตามแนวคิดวัฒนธรรม 2 ด้าน ได้แก่
วัฒนธรรมที่สัมผัสได้ และวัฒนธรรมที่สัมผัสไม่ได้ ผลการศึกษาพบว่าหมวดวัฒนธรรมที่สัมผัสได้ พบ
คำต่างประเทศมากที่สุด ร้อยละ 63.44 ส่วนหมวดวัฒนธรรมที่สัมผัสไม่ได้ พบเพียงร้อยละ 36.56
ในด้านวิธีการยืมคำต่างประเทศในภาษาไทย พบ 3 วิธีคือ การยืมคำ การยืมเสียง และการยืม
ความหมาย วิธีที่พบมากที่สุดคือ วิธีการยืมคำ ร้อยละ 96.21 การยืมเสียง ร้อยละ 3.09 และการยืม
ความหมาย ร้อยละ 0.70 นอกจากนี้ในด้านการเปลี่ยนแปลงทางความหมายของคำต่างประเทศ
ในภาษาไทย คำศัพท์ร้อยละ 93.16 ไม่มีการเปลี่ยนแปลงทางความหมาย กรณีที่มีการเปลี่ยนแปลง
ทางความหมายพบเพียงร้อยละ 6.84 ประกอบด้วยคำที่มีการเปลี่ยนแปลงความหมายแบบ
กว้างออก ร้อยละ 3.32 ความหมายย้ายที่ ร้อยละ 1.92 และความหมายแคบเข้า ร้อยละ 1.60
ตามลำดับ

ลายมือชื่อนิติ

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก